

# Karłowicz, Krzysztof

---

"Zasady - edukacja - testament",  
Kazimierz Kloskowski, oprac. J.  
Krajewski, J. Sokołowski, Olecko 2001 :  
[recenzja]

---

Studia Teologiczne 19, 470-471

---

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

chrześcijańskiej (wykład IV), dzieło Klemensa Aleksandryjskiego (wykład V), doktryna Orygenesesa (wykład VI), dzieła Wielkich Ojców Kapadockich (wykład VI), ze szczególnym uwzględnieniem Grzegorza z Nyssy i jego Żywota Mojżesza (wykład VII).

Wykłady te traktował W. Jaeger jako rozpoczęcie ponownego odczytania wpływu greckiej kultury i filozofii na kształtowanie się religii chrześcijańskiej w pierwszych wiekach naszej ery. Prezentowane w Wykładach analizy są więc próbą rewizji: nowego spojrzenia zarówno na przedchrześcijańską kulturę antyczną, jak i na samo chrześcijaństwo, podjętą bez żadnych apologetycznych celów.

Pasją badawczą W. Jaegera było ukazywanie twórczego przenikania się kultury antycznej i świata wczesnego chrześcijaństwa. W konkluzjach bezstronnych i wielce kompetentnych badaniach okazywał, że cała europejska kultura aż po dzień dzisiejszy jest tkana z wątków antycznych i inspiracji chrześcijańskich.

Wykłady mają bardzo bogate (merytorycznie) przypisy. Bibliografia jest podzielona na teksty źródłowe i opracowania. W obu działach wskazano przekłady w języku polskim jak i polskie opracowania przywoływanych zagadnień.

Zamieszczone są indeksy: autorów starożytnych, autorów nowożytnych, nazw geograficznych i indeks rzeczowy oraz treść poszczególnych rozdziałów (wykładów).

Na okładce Wykładów zamieszczono notę, która orzeka, że są one uzupełnieniem i znakomitą syntezą jego wcześniejszych badań. Stanowią one punkt, w którym spotykają się wszystkie zainteresowania Jaegera, zajętego już to wielkimi tematami przedchrześcijańskiego antyku, już to zjawiskami o najwyższym znaczeniu dla myśli chrześcijańskiej.

Interesował go też proces odwrotny: wpływ gwałtownie rozwijającej się nowej religii na przedchrześcijańskie struktury, filozofię oraz koncepcję kultury i wychowania.

Ks. Czesław Gładczuk

Kazimierz Kłoskowski, *Zasady – edukacja – testament*, opracowanie J. Krajewski i J. Sokołowski, Episteme 11(2001), AUM, Olecko 2001, ss 228.

Wśród wielu pozycji, traktujących o trudnych problemach egzystencjalnych w dzisiejszych czasach, na szczególną – moim zdaniem – uwagę zasługuje 11 tom EPISTEME. Zawiera on ostatnie teksty napisane przez śp. ks. prof. dr hab. Kazimierza Kłoskowskiego z inspiracji rektora Wszechnicy Mazurskiej dr Józef Krajewskiego i prof. dr hab. Jerzego Niemca na temat

**powołania nauczyciela do pedagogizacji siebie i swoich działań.** Tytuł: *Zasady – edukacja – testament*, odzwierciedla zawarte w nim treści, które dotyczą przemyśleń Profesora ujęte w formie skryptu, w którym zawarł sugestie mające prowokować do własnych przemyśleń czytelnika, a zwłaszcza nauczyciela.

Autor Kazimierz Kloskowski (1953-1999), w 1977 r. otrzymał święcenia kapłańskie i uzyskał dyplom magistra teologii. W latach 1978-81 studiuje filozofię przyrody na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie uzyskał stopień magistra, w 1984 r. doktoryzował się, w 1990 habilitował się w zakresie filozofii przyrody, a w 1997 uzyskał tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych.

Piastował on wiele ważnych stanowisk, między innymi w latach 1987-91 jest sekretarzem Rady Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej ATK. Od 1993 r. pełni funkcję prodziekana Wydziału, trzy lata później pozostaje Prorektorem ATK. Poza pracą na ATK wykładał nauki filozoficzne w Gdańskim Seminarium Duchownym oraz w Gdańskim Instytucie Teologicznym – filii KUL-u. Od 1992 r. prowadził cykliczne wykłady w Wszechnicy Mazurskiej w Olecku z filozofii Boga, antropologii i teorii poznania a także w wielu innych wyższych uczelniach w Polsce.

W niniejszym tomie znajdują się podstawowe informacje z zakresu biologii molekularnej, ewolucji, bioetyki i filozofii z ostatnich lat jako refleksje filozofa i humanisty na temat żywo dzisiaj dyskutowanych problemów: klonowania człowieka, eutanazji, wartości zasad etycznych i stanowionego prawa ludzkiego. Zaproponowane w tekście zasady, sformułowania nie są odpowiedzią na trudne pytania, ale mogą stanowić dobrą podstawę do własnych przemyśleń nad problemami egzystencjalnymi w XXI wieku.

Autor w tym opracowaniu wyakcentował szczególną potrzebę erudycji, pogłębienia wiedzy z wielu dziedzin przez nauczyciela, która w znacznym stopniu decyduje o jego autorytecie wychowawczym. Prof. Kloskowski omawia aktualny stan wiedzy w zakresie biologii molekularnej, ewolucji i genetyki. Ową prezentację traktuje jako pretekst i konieczność do realizacji celu treści zawartych w skrypcie: uwrażliwienie nauczycieli na niezwykłą wagę pedagogizacji siebie i swoich edukacyjnych działań.

Ponadto, praca ta zawiera tekst Józefa Krajewskiego dotyczący zasadniczej idei utworzenia Wszechnicy Mazurskiej w Olecku oraz fragmenty z prac licencjackich i magisterskich wykonanych na seminarium dyplomowym we **Wszechnicy Mazurskiej** i na seminarium magisterskim **Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku**.

11 tom EPISTEME ukazuje nam prawdę o dzisiejszej rzeczywistości nie dostrzegalnej wielu ludziom. Erudycja Kazimierza Kloskowskiego pozwoliła mu na przedstawienie jej w zakresie bardzo szerokim odwołując się do najważniejszych problemów dzisiejszych czasów.

Krzysztof Karłowicz